

Odbor cirkulární ekonomiky a odpadů

Vršovická 65, 100 10 Praha 10

www.mzp.gov.cz

Praha 4. 2. 2026

Č.j.: MZP/2026/930/1541

M E T O D I C K É S D Ě L E N Í

Odboru cirkulární ekonomiky a odpadů Ministerstva životního prostředí k § 47 zákona č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností

Vrácení příspěvku na zajištění nakládání s výrobkem s ukončenou životností

Ministerstvo životního prostředí, jako příslušný ústřední správní úřad v oblasti nakládání s výrobky s ukončenou životností podle zákona č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností (zákon VUŽ), sděluje stanovisko k aplikaci § 47 zákona VUŽ ve věci vrácení příspěvku na zajištění nakládání s výrobkem s ukončenou životností (tzv. „recyklační příspěvek“) provozovatelem kolektivního systému v případě, že se vybraný výrobek nestane na území České republiky odpadem.

Veškeré evidenční a finanční pohyby související s recyklačním příspěvkem se v rámci aplikace § 47 zákona VUŽ vztahují pouze k výrobkům uvedeným na trh v České republice.

Ustanovení § 47 zákona VUŽ se aplikuje pouze v případě, že byl prokazatelně uhrazen recyklační příspěvek po uvedení výrobku na trh v České republice. Proto pokud nebyl výrobek na trh v České republice uveden a nebyl za něj uhrazen recyklační příspěvek a následně nebyl výrobek dodán/vyvezen mimo Českou republiku, pak nelze vrácení recyklačního příspěvku vůbec požadovat.

Primárním právem na vrácení recyklačního příspěvku disponuje vždy výrobce, a pouze subsidiárně osoba třetí. Žádá-li o vrácení recyklačního příspěvku jiná osoba než výrobce (např. odběratel výrobce), pak musí mít k dispozici pro vyloučení pochybností informaci o datu, kdy výrobce uhradil recyklační příspěvek provozovateli kolektivního systému. Kolektivní systém, který má recyklační příspěvek vrátit, může tuto informaci po žadateli o vrácení recyklačního příspěvku vyžadovat, jakož i souhlas výrobce s vrácením příspěvku. Pokud žadatel takovou informaci nemá (neprokáže úhradu

recyklačního příspěvku výrobcem), nemusí kolektivní systém žádost o vrácení příspěvku akceptovat.

Pro odstranění nejasnosti vznikající na základě stávající formulace § 47 odst. 2 zákona VUŽ, by toto ustanovení mělo být uplatňováno vhodněji v tom smyslu, že o vrácení recyklačního příspěvku je možné požádat nejpozději do konce února kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, v němž byl výrobek uveden na trh.

Toto časové omezení pro uplatnění práva na vrácení recyklačního příspěvku má svůj důvod. Jeho uplatnění po již uzavřeném období, za které kolektivní systém podává Roční zprávu, by totiž mohlo zpětně ovlivnit ohlášené údaje o množství výrobků uvedených na trh. Kolektivní systém v Roční zprávě vykazuje veškeré výrobky, které byly v daném kalendářním roce uvedeny na trh v České republice a od nich odečte výrobky, které byly v daném kalendářním roce fyzicky dodány/vyvezeny mimo Českou republiku.

Žadatel o vrácení recyklačního příspěvku je povinen kolektivnímu systému umožnit kontrolu oprávněnosti nároku (buď přímo nebo prostřednictvím auditora) a poskytnout mu nezbytnou součinnost. Účelem této kontroly je eliminace rizika, že by o vrácení recyklačního příspěvku mohlo být žádáno neoprávněně. Podmínky součinnosti by měly být ze strany kolektivního systému předem nastaveny, a to jednotně ve vztahu ke všem žadatelům o vrácení recyklačního příspěvku.

Lhůta k prověřování oprávněnosti nároku na vrácení recyklačního příspěvku by neměla být nepřiměřená rozsahu ověřování. Zákon VUŽ nestanovuje, do kdy musí kolektivní systém žadateli uhrazené recyklační příspěvky vrátit. Za vrácení příspěvku vždy nese odpovědnost provozovatel kolektivního systému, proto proces řádného prověřování oprávnění vrácení příspěvku může být v řadě případů časově náročný, zejména tehdy, když o vrácení příspěvku žádá třetí osoba, což může vytvářet široce rozvětvený distribuční model. Přestože se tedy z hlediska kolektivních systémů jedná o potenciálně rizikový proces, neboť může hrozit zneužívání kolektivních systémů z důvodu vyplacení příspěvků, které kolektivnímu systému nebyly předtím uhrazeny, nebo ve vztahu k výrobkům, které nebyly vyvezeny, měla by být lhůta ověřování přiměřená složitosti daného případu.

Platnost a účinnost: Toto metodické sdělení nabývá platnosti a účinnosti 5. 2. 2026.

Zpracoval: Odbor cirkulární ekonomiky a odpadů MŽP, oddělení zpětného odběru

Schválil: Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D., ředitel odboru cirkulární ekonomiky a odpadů